
Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ) dla zawodu fryzjer 514101

Komputerowe techniki wizualizacji fryzur

Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki

Konkurs nr POWR.02.15.00-IP.02-00-001/21 Opracowanie programów nauczania do umiejętności dodatkowych dla zawodów (DUZ) – II Etap (DUZ II)

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

2023

Spis treści

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ) dla zawodu fryzjer 514101..... 1

Komputerowe techniki wizualizacji fryzur 1

1. Założenia ogólne	3
1.1. Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej	4
1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy	4
2. Założenia organizacyjne	6
2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej	6
2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej	7
2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej	9
2.4. Wymagania wobec osób kształconych zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej	10
3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej	14
4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej wraz z kryteriami ich weryfikacji	15
5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej	19
6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej .	21
6.1. Podstawy kształtowania wizerunku klienta	21
6.2. Graficzne aplikacje komputerowe w projektowaniu fryzur	26
7. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej	33
7.1. Obszary ewaluacji	33
7.2. Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji	33
7.3. Przykładowe narzędzia ewaluacji	34
8. Wykaz proponowanej literatury	35
8.1. Podręczniki i publikacje naukowe	35
8.2. Witryny internetowe	35
8.3. Zalecenia, normy, noty aplikacyjne	36

1. Założenia ogólne

Kształcenie zawodowe ma na celu przygotowanie uczących się do wykonywania przyszłej pracy zawodowej zgodnej z kierunkiem kształcenia oraz aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy. Podczas kształcenia podejmowanych jest szereg działań, które dostosowane są do potrzeb i możliwości ucznia. Działania te, wspomagają rozwój uczących się na różnych płaszczyznach z uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji a także, dają możliwości podnoszenia wykształcenia oraz uzupełniania kwalifikacji zawodowych.

Szkoły lub inne podmioty uprawnione do realizacji kształcenia zawodowego mają nakreślone zadania, podczas których realizowane treści nauczania uwarunkowane są zmianami zachodzącymi na płaszczyźnie gospodarczo-społecznej. Obejmują m.in. nowe techniki i technologie pracy, mobilność geograficzną i zawodową, wzrost oczekiwań klientów oraz pracodawców pod kątem poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych.

Mając na uwadze powyższy zakres działań, odpowiedni poziom kształcenia zawodowego programu dodatkowej umiejętności zawodowej przyczyni się do podniesienia jakości i umiejętności zawodowych uczniów, a przyszłym pracownikom zapewni możliwość sprostania wyzwaniom zmieniającego się rynku pracy.

Zawód fryzjera wymaga od uczniów rozwoju na różnych płaszczyznach, dlatego oprócz realizacji podstawy programowej dla zawodu fryzjer 514101, poszukiwane są nowe rozwiązania, by sprostać tym wymaganiom. Szkoły coraz częściej podejmują realizację dodatkowych umiejętności zawodowych, które wykraczają poza zakres podstawy programowej kształcenia w danym zawodzie. Poszerzenie oferty edukacyjnej szkoły oraz wdrożenie nowych możliwości dla uczniów zwiększy nabór do szkoły, a także oferta edukacyjna szkoły będzie bardziej konkurencyjna na rynku pracy.

Dodatkowa umiejętność zawodowa *Komputerowe techniki wizualizacji fryzur* realizowana jest w oparciu o opracowany program. Zawiera ogólne cele kształcenia oraz zestaw oczekiwanych efektów, jakie osoba ucząca się powinna nabyć po ukończeniu danej umiejętności zawodowej. Program obejmuje również warunki realizacji kształcenia

w zawodzie oraz wyposażenie niezbędne do jego realizacji a także minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie.

1.1. Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej

Włosy od zawsze były, są i będą ważnym elementem zewnętrznego wyglądu człowieka. Dziś coraz więcej uwagi poświęcamy włosom pod kątem świadomej pielęgnacji, wyboru stosowanych preparatów oraz profesjonalnego doboru fryzury. Klienci salonów są coraz bardziej świadomi możliwości technologicznych, oczekują od fryzjerów profesjonalizmu nie tylko w zakresie wykonania odpowiedniej fryzury, ale również jej indywidualnego doboru i zaprojektowania. Proponowana dodatkowa umiejętność zawodowa „*Komputerowe techniki wizualizacji fryzur*” dla zawodu *Fryzjer*, stanowi zakres zdobycia dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie np. projektowania fryzur, skalowania fryzur, nazywania oznaczenia w rysunku instruktażowym fryzur, a także wykorzystywania możliwości komputera w branży fryzjersko-kosmetycznej.

Program dodatkowej umiejętności zawodowej wprowadzony do realizacji w szkołach, będzie nie tylko nowym doświadczeniem dla uczniów, ale także innym rodzajem zajęć. Przewiduje kształcenie nie tylko zdolności manualnych, ale także wzbogaca profesjonalną obsługę klienta w zakresie wykonywania projektów fryzur na komputerze z wykorzystaniem form przestrzennych i światłocienia, obsługiwanie specjalistycznych programów komputerowych do projektowania fryzur, interpretowania i posługiwania się obrazem fotograficznym oraz wykonywania portfolio własnych prac z wykorzystaniem nowoczesnych technik multimedialnych.

Podsumowując, realizacja dodatkowej umiejętności to potrzeba wynikająca z nieustannego doskonalenia wymuszane przez postęp techniczny oraz szybki rozwój fryzjerstwa, który ma wpływ na zmianę wizerunku człowieka zgodnie z aktualną modą i oczekiwaniem społeczności.

1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy

Postęp i rozwój techniki komputerowej oraz dostęp do Internetu sprawiają, że komputery wykorzystywane są w codziennej pracy salonów fryzjerskich zarówno do tworzenia bazy klientów, rozliczania stanów magazynowych jak i zarządzania czasem pracy, np. program Booksy, Bitrix24, Saloplan.

W obecnym czasie świadomość klientów i ich oczekiwania wymagają od pracowników salonów fryzjerskich poszerzenia zakresu swoich usług, poprzez wykorzystanie programów komputerowych do projektowania i wizualizacji fryzur. Dlatego też na rynku pracy oferowane są szkolenia z zakresu wdrażania do salonów fryzjerskich programów komputerowych projektowania i wizualizacji fryzur. Program taki, umożliwi wykonanie wizualizacji projektu fryzury z wykorzystaniem technik multimedialnych. Osoby korzystające z danego programu na podstawie wykonanego zdjęcia, oceniają cechy indywidualne klienta, a następnie wykorzystują program graficzny do zmiany koloru włosów, różnicowania długości włosów, zmiany wybranych elementów fryzury. Do przykładowych programów i aplikacji należą programy Hair Concep Hairstyle Photo Apps, Facetune, Hairstyle Mirror, Hairstyles for your face.

Zawód fryzjera na rynku pracy, to przede wszystkim spójność działań, wiedzy, umiejętności wraz z zastosowaniem technik wizualizacji fryzur. Działania te niewątpliwie wpływają na zwiększenie kreatywności przyszłych fryzjerów oraz na wyposażenie uczniów w nowoczesne techniki pracy, które umożliwią im dalsze samokształcenie i wzbogacanie własnego warsztatu pracy.

Analizując rynek zauważyć można tendencję wzrostową na zapotrzebowanie na pracowników branży fryzjerskiej. Badania przeprowadzone przez Ministerstwo Edukacji i Nauki pozwoliły na stworzenie listy zawodów na które w roku 2021 będzie największe zapotrzebowanie. Na liście tej znalazł się zawód fryzjer. Z badań wynika, że zawód ten jest zawodem na ogół zrównoważonym, czyli osoby chętne do podjęcia pracy w tym zawodzie mogą ją otrzymać. Na terenie Polski są również rejony, gdzie zawód ten jest zawodem deficytowym, czyli jest niewielka ilość osób posiadających odpowiednie kwalifikacje do podjęcia zatrudnienia w tym zawodzie.

2. Założenia organizacyjne

Program dodatkowej umiejętności zawodowej w zakresie *Komputerowe techniki wizualizacji fryzur* przeznaczony jest dla absolwentów szkół podstawowych, realizujących naukę w Branżowych Szkołach I stopnia, Centrach Kształcenia Ustawicznego, Centrach Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz w prywatnych jednostkach prowadzących kształcenie zawodowe. Adresatami programu są uczniowie oraz nauczyciele powyższych szkół.

2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Podstawa programowa kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego w zawodzie fryzjer 514101 obejmuje kwalifikację:

FRK.01 Wykonywanie usług fryzjerskich

Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego według podstawy programowej dla tej kwalifikacji wynosi 840. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U.2019 poz. 639), łączna liczba godzin przeznaczona na kształcenie zawodowe w branżowej szkole I stopnia wynosi 50 godzin¹.

Do obliczeń przyjmuje się corocznie minimalnie 32 tygodnie, co stanowi 1600 godzin. Różnica godzin między minimalną liczbą godzin wynikającą z podstawy programowej kształcenia w zawodzie, a liczbą godzin wynikającą z ramowego planu nauczania wynosi 760 godzin. Jest to liczba godzin, która może być przeznaczona na zajęcia w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych.

Wskazany zestaw efektów kształcenia w ramach niniejszego programu dodatkowej

---

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U.2019 poz. 639)

umiejętności zawodowej zaplanowano na co najmniej dwa semestry w klasie trzeciej, realizowane łącznie minimum po 2 jednostki lekcyjne w tygodniu.

W ramach realizacji programu DUZ zaplanowano 64 godziny z podziałem:

- 10 godzin – część teoretyczna przedmiotu *Podstawy kształtowania wizerunku klienta*
- 54 godzin – część teoretyczna i praktyczna przedmiotu *Graficzne aplikacje komputerowe w projektowaniu fryzur*.

2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

Wymagania dotyczące kwalifikacji osób prowadzących zajęcia w szkole określają przepisy Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lipca 2020 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. 2020 poz. 1289 z póź. zm.). Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkołach branżowych I stopnia posiada osoba, która ukończyła:

- 1) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
- 2) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku, którego efekty uczenia się, o których mowa w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, w zakresie wiedzy i umiejętności obejmują treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu na odpowiednim etapie edukacyjnym, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne, lub
- 3) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku (specjalności) innym niż wymieniony w pkt 1 i 2, i studia podyplomowe w zakresie

nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz posiada przygotowanie pedagogiczne².

W ramach realizacji dodatkowej umiejętności zawodowej *Komputerowe techniki wizualizacji fryzur*, kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych, posiada również osoba, która ukończyła:

- 1) studia pierwszego stopnia na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
- 2) studia pierwszego stopnia na kierunku, którego efekty uczenia się, o których mowa w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. 2016 poz. 64), w zakresie wiedzy i umiejętności obejmują treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu na odpowiednim etapie edukacyjnym, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne.

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zajęć praktycznych/praktycznej nauki zawodu w branżowych szkołach I stopnia, posiada osoba, która:

- 1) ma kwalifikacje określone w § 3, lub
- 2) legitymuje się dyplomem ukończenia pedagogicznego studium technicznego lub
- 3) posiada świadectwo dojrzałości i dokument potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu, którego będzie nauczać, oraz przygotowanie pedagogiczne, a także co najmniej dwuletni staż pracy w zawodzie, którego będzie nauczać, lub
- 4) posiada tytuł mistrza w zawodzie, którego będzie nauczać, oraz przygotowanie pedagogiczne³.

Oprócz wymagań formalnych ważne jest, by w ramach realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej *Komputerowe techniki wizualizacji fryzur*, zajęcia prowadzone były przez osoby, które z pasją rozwijają i doskonalą swoje zainteresowania. Tutaj świetnie sprawdzi się również osoba związana z projektowaniem, rysunkiem czy plastyką. Pozwoli to zachęcać uczniów do aktywności, rozwiązać ich zainteresowania zawodowe, wskazywać

---

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lipca 2020 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. 2020 poz. 1289 z póź. zm.).

³ Ibidem

możliwości i potrzeby dalszego kształcenia.

2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Podczas realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej *Komputerowe techniki wizualizacji fryzur* w dużym stopniu należy eksponować samodzielną pracę uczniów, co zapewni indywidualizację pracy z uczniem oraz umożliwi jak najlepsze przygotowanie do samodzielnej pracy na rynku. Szkoła powinna zapewnić odpowiednie warunki lokalowe oraz zestawy wyposażenia technicznego i dydaktycznego, typu:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela oraz dla uczniów wyposażone w komputery stacjonarne lub mobilne z dostępem do Internetu,
- programy do edycji tekstu, np. Microsoft Office,
- programy graficzne np. Gimp, Inkscape, Krita,
- programy do obróbki zdjęć np. Gimp, Paint.Net, Fotor, Photos Pos Pro,
- urządzenia wielofunkcyjne i/lub drukarki, skanery,
- projektor multimedialny,
- ekran do projektora lub tablicę interaktywną,
- pakiet programów biurowych,
- oprogramowanie do projektowania graficznego fryzur.

Zajęcia powinny odbywać się w salach dydaktycznych i/lub komputerowych przystosowanych do realizacji zadań, w grupach maksymalnie 10 – 12 osobowych lub z podziałem na grupy. Każdy nauczyciel oraz uczeń powinien pracować przy swoim stanowisku pracy, wyposażonym w komputer z oprogramowaniem multimedialnym, programami graficznymi oraz programami do obróbki zdjęć.

Dodatkowo pracownia powinna być wyposażona między innymi w projektor multimedialny, ekran do projektora lub tablicę interaktywną, urządzenie wielofunkcyjne lub drukarkę i skaner. Dobrą pomocą dla uczniów jest również bieżący dostęp do filmów instruktażowych

prezentowanych na przykład na platformie YouTube, czasopism branżowych na przykład kurier Fryzjerski, Fale Koki Loki, HAIR, schematów i. plansz, wzorników, instrukcji obsługi urządzeń multimedialnych

Treści kształcenia powinny być na bieżąco aktualizowane i uwzględnić współczesne techniki i technologie pracy w branży fryzjersko-kosmetycznej a także sprzęt i materiały dydaktyczne.

2.4. Wymagania wobec osób kształconych zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej

W celu realizacji programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej wymagane jest to, aby osiągnięte były przez uczniów efekty kształcenia zawarte w podstawie programowej kształcenia w zawodzie technik usług kosmetycznych FRK.01. Wykonywanie usług fryzjerskich.

Tabela 1. Efekty kształcenia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej wraz z kryteriami weryfikacji wynikające z podstawy programowej dla zawodu Fryzjer stanowiących podbudowę dla dodatkowej umiejętności zawodowej - FRK.01. Wykonywanie usług fryzjerskich.

Tabela 1: FRK.01. Wykonywanie usług fryzjerskich. FRK.01.2. Podstawy fryzjerstwa

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) określa anatomię oraz fizjologię włosów i skóry głowy	1) wymienia warstwy skóry głowy 2) wymienia elementy budowy włosów i skóry głowy 3) opisuje funkcje włosów i ich rolę 4) rozpoznaje fazy wzrostu włosów

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
	5) wymienia rodzaje owłosienia 6) określa strukturę wewnętrzną chemiczną i fizyczną włosa 7) rozpoznaje rodzaje włosów ze względu na miejsce występowania, gatunek, kształt, fazę wzrostu 8) określa wpływ hormonów, witamin, funkcji wydalniczych skóry na stan oraz wygląd włosów i skóry głowy 9) rozróżnia choroby włosów i skóry głowy o podłożu wirusowym, bakteryjnym, grzybiczym, pasożytniczym, genetycznym
2) diagnozuje stan włosów i skóry głowy	1) dobiera metody badania włosów i skóry głowy do planowanego zabiegu fryzjerskiego 2) wykonuje diagnozę stanu włosów i skóry głowy 3) nazywa nieprawidłowości w budowie włosów i skóry głowy 4) opisuje czynniki wpływające na stan włosów i skóry głowy 5) ocenia rodzaj zmian na skórze głowy i włosach 6) analizuje przyczyny zmian na skórze głowy i włosach 7) analizuje nietypowy wygląd włosów 8) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie włosów i skóry głowy 9) określa choroby włosów i skóry głowy
3) analizuje wygląd klienta	1) opisuje cechy kształtów twarzy i głowy 2) rozpoznaje kształty twarzy i głowy 3) opisuje rodzaje profilu twarzy 4) określa kształt: uszu, nosa, oczu

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
	5) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie twarzy i głowy klienta 6) analizuje proporcje twarzy i głowy klienta 7) opisuje podstawowe typy kolorystyczne urody klienta 8) rozpoznaje podstawowe typy kolorystyczne urody
4) dobiera proporcje poszczególnych elementów fryzury do kształtu twarzy i głowy	1) nazywa elementy fryzury 2) rozpoznaje wpływ elementów fryzury na kształt twarzy i głowy 3) klasyfikuje rodzaje grzywek 4) określa wpływ rodzaju grzywek na kształt i proporcje twarzy
5) rozpoznaje związki chemiczne wykorzystywane w preparatyce kosmetyków fryzjerskich	1) rozpoznaje międzynarodowe nazewnictwo składników kosmetyków (INCI) 2) wskazuje zastosowanie podstawowych składników preparatów fryzjerskich 3) określa poziom pH kosmetyków fryzjerskich 4) klasyfikuje surowce stosowane do wyrobu preparatów fryzjerskich naturalne i chemiczne 5) wyjaśnia działanie na włosy związków chemicznych wykorzystywanych w preparatyce kosmetyków fryzjerskich 6) wymienia składniki pochodzenia naturalnego stosowane w preparatach fryzjerskich (pochodzenia roślinnego i zwierzęcego)

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
	7) wymienia składniki pochodzenia chemicznego stosowane w preparatach fryzjerskich (detergenty, silikony, składniki mineralne) 8) określa działanie witamin stosowanych w kosmetykach fryzjerskich
6) rozpoznaje aparaty fryzjerskie narzędzia i przybory do wykonywania zabiegów fryzjerskich	1) nazywa aparaty fryzjerskie narzędzia i przybory, 2) opisuje zastosowanie aparatów fryzjerskich, narzędzi, przyborów 3) opisuje budowę aparatów fryzjerskich, narzędzi, przyborów
7) stosuje zasady teorii koloru	1) rozróżnia kolory podstawowe i uzupełniające, pigment, barwnik, kontrast 2) określa rodzaje kontrastów i pigmentów 3) określa cechy koloru 4) opisuje zastosowanie kolorów przeciwstawnych
8) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych	1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności

---

3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej

Cele kształcenia w formie zadań zawodowych, do wykonywania których przygotowana jest osoba kształcona zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej *Komputerowe techniki wizualizacji fryzur* :

1. obsługi programów komputerowych do wizualizacji fryzur,
2. kreowania fryzur na podstawie projektów,
3. prezentowania wykonanych projektów fryzur.

4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej wraz z kryteriami ich weryfikacji

Do wykonywania zadań zawodowych w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

Tabela 2 Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) wraz z kryteriami ich weryfikacji.

Efekty kształcenia uczeń:	Kryteria weryfikacji uczeń:
1. Rozróżnia komputerowe techniki rysunkowe	1. Analizuje różnorodne komputerowe techniki rysunkowe 2. Różnicuje komputerowe techniki rysunkowe podczas projektowania fryzur 3. Dobiera komputerowe techniki rysunkowe do projektowania fryzur i jej elementów 4. Charakteryzuje wykonanie fryzur różnymi technikami komputerowymi
2. Określa komputerowe symbole rysunkowe	1. Rozróżnia komputerowe symbole rysunkowe 2. Stosuje linie rysunkowe w projektowaniu fryzur 3. Oznacza symbole rysunkowe na rysunkach graficznych
3. Stosuje podstawowe narzędzia graficzne dostępnych programów komputerowych	1. Rozróżnia edycyjne narzędzia programów graficznych

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Dobiera grubości linii do wykonania rysunków 3. Dobiera narzędzi graficzne do projektowania fryzur 4. Rozróżnia linie o zróżnicowanych kształtach 5. Dobiera zastawienia kolorystyczne
<ol style="list-style-type: none"> 4. Stosuje programy komputerowe do projektowania i wizualizacji fryzur 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Importuje zdjęcia do programu komputerowego 2. Wykonuje obróbkę/korektę zdjęć na komputerze 3. Wykonuje skalowanie fryzur i ich elementów z wykorzystaniem programu komputerowego 4. Rozróżnia zestawienia kolorystyczne dostępne w programie komputerowym 5. Rozpoznaje rodzaje portfolio 6. Stosuje techniki multimedialne do prezentacji projektów fryzur 7. Prezentuje portfolio w formie papierowej i multimedialnej własnych prac
<ol style="list-style-type: none"> 5. Przygotowuje dokumentację technologiczną projektowanych fryzur 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozróżnia elementy fryzur 2. Dobiera kompozycje fryzur 3. Oznacza rysunki za pomocą symboli graficznych 4. Rozpoznaje znaczenie symboli graficznych

	5. Dobiera techniki multimedialne do prezentacji projektów fryzur
6. Rozróżnia współczesne style we fryzjerstwie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznaje cechy stylu między innymi: klasycznego, romantycznego, awangardowego 2. Określa proporcje ciała ludzkiego 3. Rozpoznaje typy sylwetek damskich i męskich 4. Dobiera fryzury mające wpływ na korygowanie proporcji sylwetki klienta
7. Klasyfikuje typy kolorystyczne urody klienta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozróżnia typy kolorystyczne urody klienta zgodnie z zasadą pór roku 2. Rozpoznaje typy kolorystyczne ciepłe i chłodne 3. Dobiera zestawienia kolorystyczne do poszczególnych typów urody klienta
8. Rozróżnia rodzaje formy fryzur damskich i męskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznaje kształty fryzur 2. Określa cechy fryzur 3. Tworzy zróżnicowane formy fryzur 4. Dobiera kształt fryzury na podstawie projektu
9. Rozpoznaje wpływ elementów fryzur na wizerunek klienta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkicuje elementy fryzur 2. Określa kształty elementów fryzury 3. Dobiera zestawienia kolorystyczne elementów fryzur 4. Koryguje kształty twarzy elementami fryzury

<p>10. Posługuje się programami komputerowymi do projektowania i wizualizacji fryzur</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Importuje zdjęcia do programu komputerowego 2. Wykonuje obróbkę/korektę zdjęć na komputerze 3. Wykonuje skalowanie fryzur i ich elementów z wykorzystaniem programu komputerowego 4. Rysuje, przenosi, usuwa, obraca obiekty
<p>11. Wykonuje komputerowe projekty fryzur</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznaje cechy projektowanych fryzur 2. Tworzy fryzury o określonej kompozycji przestrzennej 3. Tworzy projekty fryzur damskich i męskich 4. Tworzy fryzury do określonych cech indywidualnych klienta 5. Rysuje sploty i warkocze, formy upięć i koków na podstawie projektów fryzur 6. koryguje nieprawidłowości budowy głowy i twarzy
<p>12. Przygotowuje dokumentację technologiczną projektowanych fryzur</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Tworzy dokumentację technologiczną do wykonania określonych kształtów fryzur – Odczytuje dokumentację technologiczną podczas projektowania fryzur – Wykorzystuje dokumentację zawodową podczas tworzenia rysunku graficznego – Wykonuje prezentację zaprojektowanych fryzur

5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Tabela 3. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Nazwa przedmiotu/zajęć	Liczba godzin	Uwagi do realizacji (forma zajęć, np. wykład, ćwiczenia praktyczne, zajęcia w zakładzie pracy, itp.)
1. Podstawy kształtowania wizerunku klienta	10 - część teoretyczna	<ul style="list-style-type: none"> - Forma zajęć: praca indywidualna i/lub w grupach; - Możliwość kształcenia on-line oraz wykorzystania e-zasobów platformy ZPE np. https://www.ore.edu.pl/category/projekty-po-wer/tworzenie-e-zasobow-do-kształcenia-zawodowego/; - Metody nauczania: podająca: wykład, pogadanka, opis, pogadanka; eksponująca z wykorzystaniem materiałów i pomocy dydaktycznych; problemowa: wykład problemowy; aktywizujące: metoda przypadków, dyskusja dydaktyczna.
2. Graficzne aplikacje komputerowe w projektowaniu fryzur	54 - część teoretyczna i praktyczna	<ul style="list-style-type: none"> - Forma zajęć: praca indywidualna i/lub w grupach; - Metody nauczania: podające: wykład, wyjaśnienie, pogadanka; eksponujące z wykorzystaniem materiałów i pomocy dydaktycznych;

Nazwa przedmiotu/zajęć	Liczba godzin	Uwagi do realizacji (forma zajęć, np. wykład, ćwiczenia praktyczne, zajęcia w zakładzie pracy, itp.)
		<ul style="list-style-type: none"> – Ćwiczenia praktyczne na komputerach: metoda projektu, ćwiczenia rysunkowe, kolorystyczne; – Dopuszcza się możliwość realizacji zajęć u pracodawców w salonach fryzjerskich z wykorzystaniem TIK z uwzględnieniem kształcenia na odległość z użyciem komputera, tabletu, smartfona, interaktywnej tablicy; – metody programowane z użyciem komputera, podręcznika programowanego.

6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

6.1. Podstawy kształtowania wizerunku klienta

Cele ogólne:

1. Dobieranie technik i technologii to tworzenia projektów fryzur
2. Przygotowanie dokumentacji technologicznej projektowanych prac wizualizacji fryzur

Cele szczegółowe:

Uczeń:

1. rozróżnia oznaczenia i symbole rysunków,
2. rozpoznaje stosowane techniki rysunkowe,
3. tworzy projekty fryzur różnymi technikami,
4. przygotowuje dokumentację technologiczną wykonania prac,
5. wykonuje portfolio zaprojektowanych prac.

Tabela 4. Materiał nauczania przedmiotu *Podstawy kształtowania wizerunku klienta* uwzględniający oczekiwane efekty kształcenia oraz kryteria ich weryfikacji:

Dział programowy	Przykładowe tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - wymagania programowe Uczeń:
Elementy rysunku fryzjerskiego	Podstawy rysowania i szkicowania fryzur	2	rozróżnia komputerowe techniki rysunkowe	– analizuje różnorodne komputerowe techniki rysunkowe

Dział programowy	Przykładowe tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - wymagania programowe Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> - różnicuje komputerowe techniki rysunkowe podczas projektowania fryzur - dobiera komputerowe techniki rysunkowe do projektowania fryzur i jej elementów - charakteryzuje wykonanie fryzur różnymi technikami komputerowymi
Dokumentacja technologiczna rysunku	Rodzaje oznaczeń rysunkowych	2	określa komputerowe symbole rysunkowe	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia komputerowe symbole rysunkowe - stosuje linie rysunkowe w projektowaniu fryzur - oznacza symbole rysunkowe na rysunkach graficznych
Narzędzia wykorzystywane do tworzenia grafik	Rodzaje narzędzi graficznych stosowanych w programach komputerowych	2	stosuje podstawowe narzędzia graficzne dostępnych	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia edycyjne narzędzia programów graficznych - dobiera grubości linii do wykonania rysunków

Dział programowy	Przykładowe tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - wymagania programowe Uczeń:
			programów komputerowych	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera narzędzi graficzne do projektowania fryzur - rozróżnia linie o zróżnicowanych kształtach - dobiera zastawienia kolorystyczne
Zasady edycji dokumentacji projektów fryzur	Dokumentacja projektów fryzur	2	przygotowuje dokumentację technologiczną projektowanych fryzur	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia elementy fryzur - dobiera kompozycje fryzur - oznacza rysunki za pomocą symboli graficznych - rozpoznaje znaczenie symboli graficznych - dobiera techniki multimedialne do prezentacji projektów fryzur
Rodzaje portfolio	Zasady tworzenia prezentacji portfolio		stosuje programy komputerowe do projektowania i	<ul style="list-style-type: none"> - importuje zdjęcia do programu komputerowego - wykonuje obróbkę/korektę zdjęć na komputerze

Dział programowy	Przykładowe tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - wymagania programowe Uczeń:
			wizualizacji fryzur	<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje skalowanie fryzur i ich elementów z wykorzystaniem programu komputerowego – rozróżnia zestawienia kolorystyczne dostępne w programie komputerowym – rozpoznaje rodzaje portfolio – stosuje techniki multimedialne do prezentacji projektów fryzur – prezentuje portfolio w formie papierowej i multimedialnej własnych prac

Metody realizacji przedmiotu *Podstawy kształtowania i wizerunku klienta* uwzględniające wskazówki metodyczne:

Metody nauczania:

Realizacja przedmiotu wymaga stosowania metody podającej z uwzględnieniem wykładu, pogadanki, wyjaśnienia oraz bieżącego instruktażu. Dodatkowo wskazane jest stosowanie metod eksponujących z wykorzystaniem materiałów i pomocy dydaktycznych w kształtowaniu wizerunku klienta, które usystematyzują zdobytą wiedzę przez uczniów.

Środki dydaktyczne:

- urządzenia multimedialne,
- tablice poglądowe dotyczące kształtowania wizerunku klienta, palety kolorów, czasopisma fryzjerskie
- plansze z przykładowymi fryzurami, schematy tworzenia projektu fryzur, fotografie fryzur,
- slajdy i filmy dydaktyczne dotyczące kształtowania wizerunku klienta,
- zestawy ćwiczeń i karty pracy dla uczniów,
- instrukcje do ćwiczeń i obsługi urządzeń multimedialnych.

Formy organizacyjne:

- praca indywidualna i/lub w grupach

Metody sprawdzania działań edukacyjnych:

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć ucznia powinno odbywać się systematycznie na podstawie nakreślonych kryteriów z uwzględnieniem poziomu oraz zakresu opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności zawartych w celach kształcenia. Podczas realizacji programu proponuje się oceniać osiągnięcia uczniów na podstawie:

- sprawdzianów ustnych lub pisemnych,
- obserwacji czynności uczniów podczas ćwiczeń,
- poprawności i sumienności wykonywania określonych ćwiczeń,
- wykonanych prac domowych,
- aktywności na zajęciach.

W końcowej ocenie należy uwzględnić wyniki wszystkich stosowanych przez nauczyciela metod sprawdzania osiągnięć ucznia.

6.2. Graficzne aplikacje komputerowe w projektowaniu fryzur

Cele ogólne:

1. Przygotowanie dokumentacji technologicznej projektowania fryzur
2. Obsługiwanie programów komputerowych tworzenia projektów fryzur

Cele szczegółowe:

Uczeń:

1. tworzy projekty fryzur na podstawie dokumentacji
2. dobiera formy fryzur na podstawie projektów
3. dobiera elementy fryzur na podstawie określonych cech klienta
4. wykonuje zakres ćwiczeń w zakresie: kopiowania, skalowania oraz korekty rysunków projektowanych fryzur

Materiał nauczania przedmiotu *Graficzne aplikacje komputerowe w projektowaniu fryzur* uwzględniający oczekiwane efekty kształcenia oraz kryteria ich weryfikacji

Tabela 5. Materiał nauczania przedmiotu *Graficzne aplikacje komputerowe w projektowaniu fryzur* uwzględniający oczekiwane efekty kształcenia oraz kryteria ich weryfikacji:

Dział programowy	Przykładowe tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - wymagania programowe Uczeń:
Określanie cech klienta	Rozpoznawanie stylów we fryzjerstwie	4	Rozróżnia współczesne style we fryzjerstwie	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje cechy stylu między innymi: klasycznego, romantycznego, awangardowego – określa proporcje ciała ludzkiego – rozpoznaje typy sylwetek damskich i męskich – dobiera fryzury mające wpływ na korygowanie proporcji sylwetki klienta
Kolorymetria	Znaczenie kolorystyki w projektowaniu fryzur	5	Klasyfikuje typy kolorystyczne urody klienta	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia typy kolorystyczne urody klienta zgodnie z zasadą pór roku – rozpoznaje typy kolorystyczne ciepłe i chłodne – dobiera zestawienia kolorystyczne do poszczególnych typów urody klienta

Dział programowy	Przykładowe tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczni:	Kryteria weryfikacji - wymagania programowe Uczni:
Typologia fryzur	Klasyfikacja fryzur	5	Rozróżnia formy fryzur damskich i męskich	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje kształty fryzur – określa cechy fryzur – tworzy zróżnicowane formy fryzur – dobiera kształt fryzury na podstawie projektu
Rodzaje elementów fryzury	Elementy fryzury i jej znaczenie podczas projektowania fryzur	10	Rozpoznaje wpływ elementów fryzur na wizerunek klienta	<ul style="list-style-type: none"> – szkicuje elementy fryzur – określa kształty elementów fryzury – dobiera zestawienia kolorystyczne elementów fryzur – koryguje kształty twarzy elementami fryzury
Wizualizacja fryzur	Programy do projektowania fryzur	10	Posługuje się programami komputerowymi podczas projektowania i wizualizacji fryzur	<ul style="list-style-type: none"> – importuje zdjęcia do programu komputerowego – wykonuje obróbkę/korektę zdjęć na komputerze – wykonuje skalowanie fryzur i ich elementów z wykorzystaniem programu komputerowego

Dział programowy	Przykładowe tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - wymagania programowe Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> – rysuje, przenosi, usuwa, obraca obiekty
Wizualizacja fryzur	Projektowanie fryzur	10	Wykonuje komputerowe projekty fryzur	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje cechy projektowanych fryzur – tworzy fryzury o określonej kompozycji przestrzennej – tworzy projekty fryzur damskich i męskich – tworzy fryzury do określonych cech indywidualnych klienta – rysuje sploty i warkocze, formy upięć i koków na podstawie projektów fryzur – koryguje nieprawidłowości budowy głowy i twarzy
Wizualizacja fryzur	Zasady posługiwania się dokumentacją technologiczną podczas projektowania fryzur	10	Przygotowuje dokumentację technologiczną projektowanych fryzur	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy dokumentację technologiczną do wykonania określonych kształtów fryzur – odczytuje dokumentację technologiczną podczas projektowania fryzur

Dział programowy	Przykładowe tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych Uczeń:	Kryteria weryfikacji - wymagania programowe Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystuje dokumentację zawodową podczas tworzenia rysunku graficznego – wykonuje prezentację zaprojektowanych fryzur

Uwaga:

W celu potwierdzenia nabytych umiejętności z zajęć *Graficzne aplikacje komputerowe w projektowaniu fryzur* wskazane jest w podsumowaniu realizacji zajęć, wykonać całościowy projekt komputerowy fryzury z uwzględnieniem, między innymi zastosowanych kolorów, linii, cech indywidualnych klienta i na podstawie danego projektu wykonać na zajęciach praktycznych zaprojektowaną formę fryzury na modelu.

Metody realizacji przedmiotu *Graficzne aplikacje komputerowe w projektowaniu fryzur* uwzględniające wskazówki metodyczne:

Metody nauczania:

Realizacja przedmiotu wymaga stosowania metod pracy wykonywanych na komputerze. Dobrze jest uwzględnić metody problemowe i aktywizujące oraz podające z uwzględnieniem wykładu, pogadanki, wyjaśnienia oraz bieżącego instruktażu. Dodatkowo wskazane jest stosowanie metod eksponujących z wykorzystaniem materiałów i pomocy dydaktycznych. Należy również uwzględnić zakres ćwiczeń praktycznych na komputerze, które

usystematyzują zdobytą wiedzę i umiejętności przez uczniów. Projektowanie fryzur męskich i damskich.

Środki dydaktyczne:

- urządzenia multimedialne, komputery z dostępem do Internetu ze specjalistycznym oprogramowaniem do projektowania fryzur, programami do edycji i programami graficznymi,
- zestaw plansz, schematów, foliogramów, płyt CD, DVD obrazujących zasady tworzenia projektów fryzur w komputerze,
- tablice poglądowe, plansze, schematy, fotografie, dotyczące projektowania fryzur,
- slajdy i filmy dydaktyczne dotyczące treści kształcenia z zakresu projektowania fryzur,
- zestawy ćwiczeń i karty pracy dla uczniów,
- instrukcje do ćwiczeń i obsługi urządzeń multimedialnych.

Formy organizacyjne:

- praca indywidualna i/lub w grupach.

Metody sprawdzania działań edukacyjnych:

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć ucznia powinno odbywać się systematycznie na podstawie nakreślonych kryteriów z uwzględnieniem poziomu oraz zakresu opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności zawartych w celach kształcenia. Podczas realizacji programu proponuje się oceniać osiągnięcia uczniów na podstawie:

- sporządzonych komputerowych rysunków projektowanych fryzur,
- pokazów i prezentacji multimedialnych dotyczących projektowania fryzur,
- prac projektowych, dotyczących komputerowego projektowania fryzur,
- obserwacji czynności uczniów podczas wykonywania ćwiczeń,
- poprawności i sumienności wykonywania określonych ćwiczeń,
- aktywności na zajęciach.

W końcowej ocenie należy uwzględnić wyniki wszystkich stosowanych przez nauczyciela metod sprawdzania osiągnięć ucznia poprzez aktywność, zaangażowanie twórcze, niewerbalne wytwory pracy oraz testy.

7. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Celem ewaluacji jest uzyskanie informacji zwrotnej na temat:

- treści programu (o ile wzrosła wiedza o danym zagadnieniu jak treści pomogły zrozumieć problem, w jakim zakresie treści okazały się wystarczające),
- form pracy (ich atrakcyjności, wpływu na aktywność podczas zajęć),
- metod pracy (na ile były atrakcyjne),
- wyników osiąganych przez uczniów.

7.1. Obszary ewaluacji

Podczas ewaluacji należy określić:

- poziom taksonomii celów,
- stosowane metody i środki dydaktyczne Zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, filmy dydaktyczne oraz prezentacje multimedialne, wykładu informacyjnego, pokazu z instruktążem i ćwiczeń. W trakcie realizacji zaleca się wykorzystywanie filmów dydaktycznych oraz prezentacji multimedialnych dotyczących zasad wykonywania komputerowych technik wizualizacji fryzur. ,
- wyniki osiągnięte przez uczniów.

7.2. Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji

- 80% uczniów/słuchaczy zalicza pozytywnie testy z przedmiotu „Podstawy kształtowania wizerunku klienta”
- 70% uczniów/słuchaczy potrafi poprawnie i samodzielnie wykonać ćwiczenia z zakresu komputerowych technik wizualizacji fryzur,
- 90% słuchaczy kończy z wynikiem pozytywnym DUZ,
- 80% pracodawców jest zadowolonych z kompetencji pracowników.

7.3. Przykładowe narzędzia ewaluacji

Do przeprowadzenia ewaluacji można wykorzystać:

- ankiety oceny skierowane do uczniów,
- testy osiągnięć uczniów z zakresu komputerowych technik wizualizacji fryzur
- opinie dyrektora, nauczycieli, rodziców, pracodawców, dotyczących umiejętności ucznia w posługiwaniu się technikami wizualizacji fryzur.
- samoocenę dokonaną przez nauczyciela.

Realizacja programu nauczania w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej powinna zapewnić osiągnięcie założonych w programie efektów kształcenia.

8. Wykaz proponowanej literatury

8.1. Podręczniki i publikacje naukowe

- [1] Kulikowska-Jakubik T., Jakubik A., Richter M., *Szablony fryzjerskie. Zeszyt ćwiczeń do nauki zawodów technik usług fryzjerskich, fryzjer i asystent fryzjera. Część 2*, WSiP, Warszawa 2017.
- [2] Kulikowska-Jakubik T., Richter M., *Podstawy fryzjerstwa. Podręcznik do zawodu technik usług fryzjerskich*, WSiP, Warszawa 2015.
- [3] Kulikowska-Jakubik T., Richter M., *Projektowanie fryzur*, WSiP, Warszawa 2013.
- [4] Lühr G., *Stylizacja – elementy projektowania fryzur*, red. polskiego wydania. Frąk D., Karolak B., REA, Warszawa 2006.
- [5] Sumirska Z. *Nowoczesne zabiegi fryzjerskie*, wyd. P.P.H.U. „SUZI”, Warszawa 2018.
- [6] Sumirska Z. *Nowoczesna stylizacja – kolor, forma, styl*; wyd. P.P.H.U. „SUZI”, Warszawa 2017.
- [7] Zaborowska D. *Kreowanie wizerunku, cz. 1. Kolor*, wyd. Czerwona szpilka, 2017.
- [8] Zaborowska D. *Kreowanie wizerunku, cz. 2. Kształt*, wyd. Czerwona szpilka, 2017.

8.2. Witryny internetowe

- [i1] <https://www.moje-fryzury.pl/>, Witryna internetowa zawierająca darmowy program wirtualny, który pozwala na komputerowy dobór fryzury do kształtu twarzy , [dostęp: 3.03.2023]
- [i2] <https://nano.komputronik.pl/n/aplikacja-do-zmiany-koloru-wlosow/>, Witryna internetowa zawierająca z aplikacją do wizualizacji zmiany koloru włosów [dostęp: 3.03.2023]
- [i3] <https://www.garnier.pl/koloryzacja/wyprobuj-wirtualnie>, Witryna internetowa zawierająca z aplikacją do wizualizacji zmiany koloru włosów [dostęp: 3.03.2023]

- [i4] <https://www.mojejfryzury.pl/>, Witryna internetowa zawierająca aplikację umożliwiającą wizualizację fryzury [dostęp: 3.03.2023]
- [i5] <https://wirtualnyfryzjer.com.pl/>, Witryna internetowa zawierająca program komputerowy do zmiany fryzury online [dostęp: 3.03.2023]
- [i6] <https://procesor.pl/news/program-do-dobierania-fryzur-damskich-i-meskich>, Witryna internetowa z programem do dobierania fryzur damskich i męskich [dostęp: 3.03.2023]
- [i7] <https://www.ore.edu.pl/category/projekty-po-wer/tworzenie-e-zasobow-do-kształcenia-zawodowego/> Witryna internetowa Ośrodka Rozwoju Edukacji e-zasoby platformy ZPE [dostęp: 3.03.2023]
- [i8] <https://www.schoolline24.pl/product-pol-3616-HAIR-CONCEPT-program-do-projektowania-1100-fryzur-wersja-szkolna-11- stanowisk-Windows.html> Witryna internetowa Hair Concept - program do projektowania fryzur - wersja dla szkół [3.03.2023]
- [i9] <https://nano.komputronik.pl/n/aplikacja-do-zmiany-koloru-wlosow/#Facetune> Witryna internetowa Facetune – program do projektowania fryzur [3.03.2023]

8.3. Zalecenia, normy, noty aplikacyjne

- [z1] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. i późniejszych nowelizacji w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 316).
- [z2] Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 roku, poz. 639).
- [z3] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 roku w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz

dotychczasowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2019r. poz.991 z późn. zm.)

- [z4] Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2022 poz. 1109 z późn. zm.)
- [z5] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2020 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289) z późniejszymi zmianami. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289, Dz. U. z 2022 r. poz. 1769).
- [z6] Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. 2016 poz.64, z późn.zm)
- [z7] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1.12.1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz.U. 1998 nr 148 poz. 973)